

Nr 360.

Godkänd av första kammaren den 15 juni 1917.

Godkänd av andra kammaren den 13 juni 1917.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av dels Kungl Maj:ts proposition med förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918 m. m., dels ock i ämnet väckta motioner.

(Bevillningsutskottets betänkande nr 64.)

Till Konungen.

Genom proposition, nr 130, av den 23 februari 1917 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att, under förutsättning att Eders Kungl. Maj:ts förut samma dag gjorda framställningar angående vissa åtgärder för lant- och sjöförsvarets stärkande bleve av riksdagen bifallna,

dels antaga ett vid propositionen fogat förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918,

dels besluta, att avkastningen av nämnda skatt skulle användas till täckande av anslag för särskilda åtgärder för lant- och sjöförsvarets stärkande,

dels ock bland statsverkets inkomster för år 1918 efter rubriken för inkomst- och förmögenhetsskatten upptaga följande rubrik:

Extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918,
bevillning 30,000,000 kronor.

Vid uppställandet av skattetarifferna i Eders Kungl. Maj:ts proposition (2 och 3 §§) har man utgått från en viss skattesumma, 30,000,000 kronor, som funnits böra anskaffas genom ifrågavarande beskattning.

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 14 saml. 119 häft. (Nr 360—364.) 1

Denna summa har fördelats, efter samma proportion som den ordinarie inkomst- och förmögenhetsskatten, med $\frac{2}{5}$ på bolagen, aktiebolag och solidariska bankbolag, och $\frac{3}{5}$ på övriga skattskyldiga. Inom vardera gruppen har vidare skattetariffen gjorts, så vitt möjligt, proportionell mot skattesatserna för inkomst- och förmögenhetsskatten, vilket beträffande i riket mantalsskrivna svenska medborgare innebär, att, sedan 6,000 kronor undantagits, återstoden beskattas proportionellt mot den skatteprocent, som enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt tillämpas för hela det taxerade beloppet.

I en i anledning av förenämnda proposition väckt motion har förordats, att nyssnämnda skattefria belopp, i betraktande av de stegrade levnadskostnaderna och penningvärdets fall, måtte höjas till 10,000 kronor, ävensom att inländska aktiebolag och solidariska bankbolag, vilkas inkomst ej uppgått till 4 procent av kapitalet, skulle av billighetsskäl vara fria från utgörande av extra inkomst- och förmögenhetsskatt. För säkerställande av den beräknade skatteintäkten skulle man i stället skärpa tarifferna på högre inkomststadier.

I en annan av propositionen föranledd motion har påyrkats, att skatteprogressionen i den för andra än bolag avsedda tariffen (2 § 3 mom.) skulle fortsättas upp till 7 procent, vilken skattesats skulle gälla för den del av taxerat belopp, som överstege 1,000,000 kronor.

Vid överbägande av de förslag till ändrade skattetariffer, som sålunda motionsvis framlagts, har riksdagen blivit övertygad om lämpligheten av vissa ändringar i Eders Kungl. Maj:ts förslag. I första rummet har riksdagen funnit hänsynen till vederbörandes skatteförmåga kräva viss lindring i den nya skattebördan för enskilda inkomsttagare med lägre inkomster. Att härvid gå så långt som till undantagande från skattskyldighet av ända till 10,000 kronor, har dock icke syntts tillräckligt motiverat. För vinnande av förevarande syfte har riksdagen funnit det vara tillfyllest och även lämpligare att i stället sänka procentsatserna på de lägsta trappstegen i tariffen, nämligen för belopp mellan 6,000 och 10,000 kronor. Ersättning för därigenom minskad skatteinkomst har riksdagen ansett med fog kunna tagas genom fortgående skärpning för högre liggande belopp. De tekniska procentalen i tariffen hava med avseende härå höjts redan ovanför 12,000 kronor och denna höjning har syntts skäligen kunna fortgå till en maximiprocent av 7 % för belopp liggande över 150,000 kronor. I enlighet med dessa grunder har under ärendets utskottsbehandling med sakkunnigt biträde utarbetats följande tariff att införas i 2 § 3 mom.:

6,000 kronor	men ej	8,000 kronor	med	1.5 %
8,000	»	10,000	»	2 »
10,000	»	12,000	»	2.5 »
12,000	»	15,000	»	3 »
15,000	»	20,000	»	3.5 »
20,000	»	30,000	»	4 »
30,000	»	50,000	»	4.5 »
50,000	»	80,000	»	5 »
80,000	»	150,000	»	6 »
150,000	»			7 »

Konsekvensen av denna tariffs upptagande i 3 mom. har krävt en motsvarande sänkning av skattesatsen i 2 mom. eller till 1.2 procent.

Vad bolagen beträffar, innebär ovannämnda förslag om skattefrihet, så snart inkomsten ej motsvarat viss normal minimiavkastning av kapitalet, en ny princip för vår inkomstbeskattning i egentlig mening. I förordningen om krigskonjunkturskatt, vilken skatt huvudsakligen har karaktären av objektskatt, finnes emellertid en dylik bestämmelse, i det bolag, vars inkomstprocent ej överstiger 5, är skattefritt. Den danska merinkomstbeskattningen, som är lagd såsom verklig inkomstskatt, har jämväl upptagit en motsvarande förutsättning för bolags skattskyldighet, nämligen att inkomsten utgör minst 5 procent av kapitalet.

Då den extra inkomst- och förmögenhetsskatten i likhet med krigskonjunkturskatten utgör ett led i den av krigstidens extraordinära krav framkallade provisoriska skattebelastningen, har det syntts riksdagen rättvist och billigt, att jämväl här såsom villkor för skattskyldighet fastslås en viss minimirelation mellan inkomsten och kapitalet. De bolag, som här kunna komma i fråga, torde ofta vara sådana, som endast med stora svårigheter kunnat hålla verksamheten uppe under de av krigstiden vållade svårigheterna för handel och industri. I den mån de kunnat begagna krigskonjunkturerna till sin fördel få de ju en annan ställning. Krigskonjunkturskatteförordningen har emellertid presumerat, att ett bolag, som icke förtjänat mera än 5 procent på sitt kapital, icke haft någon krigskonjunkturvinst. Det har syntts riksdagen vara rationellt och lämpligt att här välja samma gränstal och således på förevarande punkt stadga samma förutsättning för skattskyldighet till extra inkomst- och förmögenhetsskatt som redan gäller i fråga om krigskonjunkturskatten.

Fastställande av en dylik gräns för skattskyldighetens inträde tarvar emellertid, att den begynnande skattskyldigheten träffas av jämförelsevis mildare skattesatser än fallet är med den i propositionen (3 §) upptagna tariffen. Riksdagen har härvid såsom lägsta skatteprocent valt 0.36. Mini-

imum i propositionens tariff, 1.26 %, överskrides enligt den av riksdagen antagna tariffen vid en inkomstprocent av mera än $6\frac{2}{3}$. Vid en inkomstprocent av $15\frac{1}{2}$ —16 sammanfaller skattesatsen med den i propositionen föreslagna för att sedermera bliva mera skärpt än denna. Maximum i propositionens tariff är 3.27 %, när inkomsten överstiger 100 procent av kapitalet, vilken skattesats den av riksdagen antagna tariffen överskrider redan vid en inkomstprocent av mer än 36 för att under fortsatt stegring nå sitt maximum, 4 %, när inkomstprocenten överstiger 100.

Vid de ändrade skattetariffernas uppställande har såvitt möjligt iakttagits, att proportionen i skattesummans fördelning mellan bolagen och övriga skattskyldiga bibehållits. Någon mindre förskjutning till större anpart för den senare gruppen torde dock vara att förutse.

Den totala avkastningen av extra inkomst- och förmögenhetsskatten enligt sistnämnda tariffer kommer, enligt vad vederbörande utskott beräknat, att ej oväsentligt överstiga den i propositionen förutsatta skatteintäkten. Riksdagen har ansett sig kunna räkna med en ökning av åtminstone 2,000,000 kronor, i följd varav totalavkastningen skulle uppgå till 32,000,000 kronor.

Vad själva författningstexten beträffar, hava 2 och 3 §§ givetvis måst delvis omformuleras med hänsyn till de av riksdagen beslutade tarifferna. Härutöver har ej synt påkallad någon annan ändring än en förtydligande komplettering av 2 mom. i 2 §.

Med avseende å skattemedlens användning har i Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition föreslagits, att desamma skulle användas till täckande av anslag för särskilda åtgärder för lant- och sjöförsvarets stärkande, och har såsom förutsättning för skattens påläggande angivits, att Eders Kungl. Maj:ts framställningar angående berörda åtgärder bleve av riksdagen bifallna.

I båda de ovannämnda motionerna har yrkats avslag å propositionen i vad den avser skattemedlens användning för visst ändamål och förordats den nya skatteförordningens antagande utan dylikt villkor.

Sedan Eders Kungl. Maj:t i proposition nr 72 framlagt förslag rörande omförmälda särskilda åtgärder för försvarets stärkande, har riksdagen numera fattat beslut i anledning av nämnda proposition och därvid avslagit större delen av de anslag, som i densamma äskats. Den av Eders Kungl. Maj:t angivna förutsättningen för extra inkomst- och förmögenhetsskatten har följaktligen bortfallit.

Emellertid har Eders Kungl. Maj:t i propositionen nr 373 av den 1 innevarande juni, med förslag till ny inkomstberäkning för 1918 års riksstat m. m., räknat med den extra inkomst- och förmögenhetsskatten för annat

ändamål än det i propositionen nr 130 angivna, nämligen till bestridande av neutralitetskostnader och andra kristidsutgifter.

Med hänsyn till vad sålunda förekommit och då riksdagen funnit det av statsverkets behov av inkomster ofrånkomligen påkallat, har riksdagen upptagit ifrågavarande extra skattetitel i 1918 års riksstat.

Under åberopande av det ovan anförda får riksdagen härmed tillkännagiva,

att riksdagen, som icke kunnat oförändrat bifalla Eders Kungl. Maj:ts förenämnda förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt, antagit samma förslag med de ändringar, härvid fogade bilaga utvisar, ävensom

att Eders Kungl. Maj:ts förslag, att avkastningen av den extra inkomst- och förmögenhetsskatten skulle användas till täckande av anslag för särskilda åtgärder för lant- och sjöförsvarets stärkande, icke till någon riksdagens åtgärd föranlett.

I anledning av vad Eders Kungl. Maj:t i propositionen föreslagit i fråga om beräkningen av den extra inkomst- och förmögenhetsskatten för år 1918 och dess upptagande under särskild rubrik i nämnda års riksstat meddelar riksdagen sitt beslut i annat sammanhang, vilket riksdagen härmed får för Eders Kungl. Maj:t anmäla.

Stockholm den 15 juni 1917.

Med undersåtlig vördnad.

Bilaga.

Förordning

om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918.¹⁾

Häri genom förordnas som följer:

1 §.

En var, som år 1918 annorledes än på grund av efterbeskattnings taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt, är, med undantag som nedan stadgas, jämväl skyldig att samma år till staten utgöra en särskild skatt under benämning extra inkomst- och förmögenhetsskatt, vilken i förhållande till det för inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet påföres samtidigt men utan sammanblandning med sistnämnda skatt.

2 §.

1 mom. Här i riket mantalsskriven svensk medborgare, som taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt för ett belopp av högst 6,000 kronor, är från utgörande av extra inkomst- och förmögenhetsskatt fri.

2 mom. Annan enskild skattskyldig än i riket mantalsskriven svensk medborgare samt andra juridiska personer än inländska aktieföretag och solidariska bankföretag utgöra extra inkomst- och förmögenhetsskatt med 1,2 procent av det taxerade beloppet, om eller till den del detta ej överstiger 6,000 kronor.

3 mom. Av andra skattskyldiga än nyssnämnda företag utgöres extra inkomst- och förmögenhetsskatt för den del av det taxerade beloppet, som överstiger

¹⁾ De delar av förordningen, i vilka riksdagen gjort ändring, äro utmärkta med kursiverad stil. Med spärrad kursiv betecknas de delar, som redan i Kungl. Maj:ts förslag varit kursiverade.

6,000 kronor men ej	8,000 kronor med	1.5 %
8,000 » » »	10,000 » »	2 »
10,000 » » »	12,000 » »	2.5 »
12,000 » » »	15,000 » »	3 »
15,000 » » »	20,000 » »	3.5 »
20,000 » » »	30,000 » »	4 »
30,000 » » »	50,000 » »	4.5 »
50,000 » » »	80,000 » »	5 »
80,000 » » »	150,000 » »	6 »
150,000 » » »		7 »

3 §.

Inländska aktiebolag och solidariska bankbolag, vilkas till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade inkomst icke överstiger fem procent av bolagets kapital, äro fria från utgörande av extra inkomst- och förmögenhetsskatt.

Överstiger den taxerade inkomsten fem procent av kapitalet, utgöres av sådant bolag, för varje fullt hundratal kronor av det taxerade beloppet, extra inkomst- och förmögenhetsskatt med följande belopp:

När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Skatt per 100 kr.	När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Skatt per 100 kr.
överstiger 5 men ej $5\frac{1}{3}$ %	0.36	överstiger $10\frac{1}{3}$ » » $10\frac{2}{3}$ »	1.86
» $5\frac{1}{3}$ » » $5\frac{2}{3}$ »	0.86	» $10\frac{2}{3}$ » » 11 »	1.89
» $5\frac{2}{3}$ » » 6 »	0.76	» 11 » » $11\frac{1}{3}$ »	1.92
» 6 » » $6\frac{1}{3}$ »	0.96	» $11\frac{1}{3}$ » » $11\frac{2}{3}$ »	1.93
» $6\frac{1}{3}$ » » $6\frac{2}{3}$ »	1.16	» $11\frac{2}{3}$ » » 12 »	1.98
» $6\frac{2}{3}$ » » 7 »	1.36	» 12 » » $12\frac{1}{2}$ »	2.04
» 7 » » $7\frac{1}{3}$ »	1.56	» $12\frac{1}{2}$ » » 13 »	2.04
» $7\frac{1}{3}$ » » $7\frac{2}{3}$ »	1.89	» 13 » » $13\frac{1}{2}$ »	2.07
» $7\frac{2}{3}$ » » 8 »	1.62	» $13\frac{1}{2}$ » » 14 »	2.10
» 8 » » $8\frac{1}{3}$ »	1.65	» 14 » » $14\frac{1}{2}$ »	2.13
» $8\frac{1}{3}$ » » $8\frac{2}{3}$ »	1.68	» $14\frac{1}{2}$ » » 15 »	2.16
» $8\frac{2}{3}$ » » 9 »	1.71	» 15 » » $15\frac{1}{2}$ »	2.20
» 9 » » $9\frac{1}{3}$ »	1.74	» $15\frac{1}{2}$ » » 16 »	2.28
» $9\frac{1}{3}$ » » $9\frac{2}{3}$ »	1.77	» 16 » » $16\frac{1}{2}$ »	2.30
» $9\frac{2}{3}$ » » 10 »	1.80	» $16\frac{1}{2}$ » » 17 »	2.35
» 10 » » $10\frac{1}{3}$ »	1.83	» 17 » » $17\frac{1}{2}$ »	2.40

När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Skatt per 100 kr.	När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Skatt per 100 kr.
överstiger $17\frac{1}{2}$ men ej 18 %	245	överstiger 34 » » 36 »	325
» 18 » » $18\frac{1}{2}$ »	250	» 36 » » 38 »	330
» $18\frac{1}{2}$ » » 19 »	255	» 38 » » 40 »	335
» 19 » » 20 »	260	» 40 » » 45 »	340
» 20 » » 21 »	265	» 45 » » 50 »	345
» 21 » » 22 »	270	» 50 » » 55 »	350
» 22 » » 23 »	275	» 55 » » 60 »	355
» 23 » » 24 »	280	» 60 » » 65 »	360
» 24 » » 25 »	285	» 65 » » 70 »	365
» 25 » » 26 »	290	» 70 » » 75 »	370
» 26 » » 27 »	295	» 75 » » 80 »	375
» 27 » » 28 »	300	» 80 » » 85 »	380
» 28 » » 29 »	305	» 85 » » 90 »	385
» 29 » » 30 »	310	» 90 » » 95 »	390
» 30 » » 32 »	315	» 95 » » 100 »	395
» 32 » » 34 »	320	» 100	400

4 §.

Till ledning vid uträknandet av extra inkomst- och förmögenhets-skatten utfärdar Kungl. Maj:t erforderliga tabeller.

5 §.

Är fråga om äkta makar, skall i tillämpliga delar gälla vad be-träffande makars skattskyldighet är stadgat i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt.

6 §.

Den extra inkomst- och förmögenhetsskatten debiteras, uppbäres och redovisas i enahanda ordning som inkomst- och förmögenhetsskatten och i samband med denna.

7 §.

Besvär rörande tillämpningen av denna förordning anföras och full-följas på sätt i gällande uppboordsreglementen är föreskrivet för klagan

över obehörig eller oriktig debitering, dock att besvär hos Konungens befallningshavande må ingivas inom natt och år, efter det skatten vederbörande avfordrats.

8 §.

Därest efter anförda besvär över prövningsnämnds eller kammarrättens beslut taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt ändras eller sådan taxering varder någon för år 1918 åsatt, vidtages den jämkning i redan påförd extra inkomst- och förmögenhetsskatt eller den påföring av sådan skatt, som därav må föranledas.

9 §.

Om någon på grund av efterbeskattning påföres särskild inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918, skall, om efterbeskattningen därtill föranleder, extra inkomst- och förmögenhetsskatt påföras honom till behörigt belopp. Sådan skattepåföring sker i sammanhang med efterbeskattningen till inkomst- och förmögenhetsskatt.

Har den skattskyldige avlidit, gäller i fråga om påföring av extra inkomst- och förmögenhetsskatt enligt denna § vad i 22 § av förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt för motsvarande fall stadgas.